

Jonge KI zet in op scherpe prijs-kwaliteitverhouding

AI Total blij met Wonder

AI Total ziet dit jaar haar eerste Nederlandse dochtergeteste stieren doorkomen. Vendairy Wonder veroverde in april meteen de vierde plaats van de NVI-ranglijst. Een opsteker voor de nieuwe KI, die zich met een scherpe prijs-kwaliteitverhouding wil onderscheiden in een verzadigde markt.

Vendairy Wonder (Shottle x Goldwyn x Durham x Lead-Mae EX-95) behoort tot de eerste lichte stieren die AI Total in 2010 inzette. Inmiddels zijn er bijna 280 dochters van hem aan de melk. „In april kreeg hij zijn eerste fokwaarde en direct een nummer 4 positie. Mooier kan haast niet”, glundert Siglinda de Vries (24). Deze boerendochter uit Kuinre (OV) werkt sinds 2012 bij de jonge fokkerijorganisatie en is verantwoordelijk voor de Nederlandse en Belgische markt. AI Total werd vier jaar geleden opgericht door handelaar in Holstein-topfokmateriaal Jan de Vries (onder andere eigenaar van Diamond Genetics en veilingorganisatie annex internetplatform Eurogenes) en Tjalke Albada, eigenaar van de zelfstandige KI Service Zuid-West Friesland. Die samenwerking ontstond in 2007. Diamond

Genetics had een aantal stieren verkocht aan een buitenlandse afnemer, maar een exportverbod als gevolg van de heersende blauwtong-uitbraak gooide roet in het eten. KI Service Zuid-West Friesland bood toen aan om die stieren in het eigen werkgebied te testen. De stieren verhuisden naar Tsjechië en volgens afspraak kwamen er ettelijke doses sperma retour. Zodoende werden de stieren door Zuid-West Friesland ingezet. „Afgesproken werd dat de KI Service – in ruil voor het inzetten van de stieren – in haar werkgebied de exclusieve verkooprechten kreeg voor het sperma van deze stieren.”

Vijftien KI-bedrijven

Een gouden greep, want al gauw bleek dat er wel meer zelfstandige KI-diensten interesse

hadden in die formule. In 2010 ging AI Total (destijds nog onder de naam KI Totaal) officieel van start. Inmiddels werken ze samen met vijftien zelfstandige KI-bedrijven. Daarbij snijdt het mes aan twee kanten, want AI Total hoeft niet zelf met een team vertegenwoordigers de weg op. Siglinda: „Die KI-clubs hebben ervaren vertegenwoordigers met een goed netwerk. Zij bieden al een compleet pakket van inseminatie, drachtigheidscontrole en paringsprogramma's. Wij leveren alleen het sperma.” De samenwerkingsformule met de KI-services was in 2010 ideaal om als nieuwe fokkerijorganisatie op te starten met relatief lage kosten. Maar AI Total is voorlopig ook niet van plan om het anders te gaan doen, aldus Siglinda. „Deze formule past goed bij ons.” AI Total moet zich als nieuwkomer invechten in een volle markt. De KI gaat de concurrentie te

„We heten niet voor niets AI-Total, we bieden een totaalpakket met voor ieder wat wils. We werken samen met tien buitenlandse KI's, bij elke indexdraai kunnen we wel uit duizend spermaproducerende stieren kiezen“, aldus Siglinda de Vries, verantwoordelijk voor de Nederlandse en Belgische markt.

lijf met een scherpe prijs-kwaliteitverhouding. Prijzen variëren van 7 euro voor actiestieren (zowel genomics als dochtergetest) en 12 tot 25 euro voor genomicsstieren. Dochtergeteste stieren kosten 16 tot 22 euro en gesext sperma 29 tot maximaal 35 euro. „Dat zijn concurrerende prijzen“, stelt ze. Op de stierenkaart van AI Total prijken inmiddels ruim 50 stieren: 13 dochtergeteste stieren, 7 stieren met gesext sperma, 4 hoornloze en ruim 30 zwart- en roodbonte genomicsstieren. Ongeveer een derde is afkomstig uit het eigen fokkerijprogramma, de overige stieren worden betrokken via de tien buitenlandse fokkerij-organisaties waarvoor AI Total de officiële importeur is. De eigen stieren staan voor het grootste deel bij KI's in het buitenland gestald.

Fokdoel: variatie

Qua stierenpakket probeert AI Total een zo breed mogelijk aanbod neer te zetten. Siglinda: „We heten niet voor niets AI Total – we bieden een totaalpakket, met voor ieder wat wils. We werken samen met tien buitenlandse KI's, bij elke indexdraai kunnen we wel uit duizend spermaproducerende stieren kiezen.“ Zowel in genomics getest als in dochtergetest een hele brede basis om uit te kiezen, aldus de Zwolse fokkerij-organisatie.

„Ons fokdoel? Vooral: variatie! Van exterieurstieren als Explode, Emmett voor veel melk met kilogrammen vet en eiwit, Legacy als no-nonsense stier met een mooie plas melk, goede gehalten en extreem pinkenster.“ Doordat AI Total uit veel verschillende bronnen stieren kan betrekken, is de organisatie nog in staat om ook qua bloedlijnen een gevarieerd aanbod aan te bieden, al wordt het met de invloed van Shottle en O Man wel steeds lastiger, erkent Siglinda. AI Total selecteert daarom elk jaar bewust een aantal stieren met wat lagere genomics-fokwaarden, maar met een afwijkende bloedvoering, in de hoop daar in de toekomst de vruchten van te plukken.

De stieren voor het eigen programma worden hoofdzakelijk geselecteerd en aangekocht op de online stierenveilingen, waarbij nauw wordt samengewerkt met Diamond Genetics. AI Total is in 2010 begonnen met zes stieren,

waaronder (naast Wonder) Shockblast en Floryn. Voor de komende jaren verwacht AI Total van ongeveer dertig nieuwe stieren per jaar voldoende sperma in Nederland af te zetten voor een fokwaarde op basis van Nederlandse dochters. AI Total spreekt overigens niet meer van test-, wacht- of fokstieren. „Door de komst van genomics zie je dat jonge stieren van begin af aan worden gebruikt en eigenlijk hun hele leven door worden gebruikt.“

Genomics

Hoewel er in de veehouderij aanvankelijk best scepsis bestond tegen de (soms torenhoge) genomicsfokwaarden, krijgt de markt er nu steeds meer vertrouwen in, ervaart Siglinda. „Veehouders zien nu daadwerkelijk de concrete resultaten van de genomicsfokkerij, er komen steeds meer dochters aan de melk. Dat overtuigt wel. En ze zien dat de top van de genomics ook weer in de top staat bij de dochtergeteste stieren.“

AI Total heeft altijd vertrouwen gehad in de betrouwbaarheid van genomics. Siglinda: „Genomicsstieren hebben een betrouwbaarheid van rond de 70 procent, dochtergeteste stieren rond de 80 procent. Jonge genomicsstieren hebben dus een keer vaker een misser erbij, maar de top ligt hoger dan bij de dochtergeteste stieren; ze zijn immers drie jaar verder in de fokkerij.“ Bijkomend voordeel van jonge genomicsstieren is, dat als de dochters aan de melk komen, er meteen al vele honderden zijn, „zie Vendairy Wonder.“ Dergelijke stieren hebben dus als jonge fokstier al een veel hogere betrouwbaarheid dan de dochtergeteste stieren van voorheen, stelt ze. Die jonge fokstieren hadden als ze doorkwamen, vaak slechts rond de 70 dochters aan de melk. „Juist voor de mensen die niet direct genomicsstieren gebruiken, zijn er dus voordelen mee te behalen. Zij krijgen een verbeterd product ten opzichte van wat ze een paar jaar terug gebruikten.“

Koefamilie

Bij de selectie van de stieren kijkt AI Total

niet alleen naar hoge indexen op basis van genomics, maar ook of er een bewezen betrouwbare koefamilie achter zit. Veel stieren komen bijvoorbeeld uit de Amerikaanse families van Lead-Mae, Durham Atlee of Cosmopolitan. „Maar we houden goede Nederlandse koefamilies ook zeker in het oog; zo hebben we ook een mooie rode stier uit de Molenkamp Grietjes, Xavi Red.“ Ook de vader van een in te zetten genomicsstier moet wat AI Total betreft dochtergetest zijn, of moet in elk geval snel een dochtergeteste fokwaarde krijgen.

Meer stieren

Behalve Wonder en de roodfactorstier Detox verwacht AI Total op korte termijn nog meer stieren die gaan doorkomen met Nederlandse dochters. Bij de augustusdraai kwam zo Planet Fame door (uit de Grietje 80-familie), een Planet x O Man die op basis van 49 dochters + 135 NVI noteerde, met 109 voor uiers. Bij roodbont kwam Descornado Red (Lawn Boy x September Storm) door met 114 NVI. Overigens zakte Wonder in augustus 26 punten naar 240 NVI. AI Total vestigt ook de aandacht op Detour Red (zwartbonte stier met Rosabel-factor, die 50 procent kans geeft op een roodbont kalf uit een zwartbonte koe), en de stieren Epic en Explode (beiden uit de Lead Mae koefamilie). „Veehouders zien nu ook de nafok van onze stieren en gaan ze hergebruiken. Zeker wat Wonder betreft loopt het nu echt storm; hij produceert volop, maar hij kan het haast niet bijbenen.“ Dat er CVM achter zijn naam staat, hindert de stier slechts beperkt in zijn afzet, aldus Siglinda. „We hebben natuurlijk het geluk dat de laatste 10 jaar geen CVM-dragers meer zijn gebruikt, en dat veehouders deze superstier nu weer breed kunnen gebruiken.“ Wonder is goed voor de naamsbekendheid van de jonge KI organisatie. Want hoewel AI Total met eigen stands aanwezig is op vakbeurzen en fokkerij-evenementen, loopt de vermarkting altijd via de regionale KI-clubs. Er rijden geen AI Total auto's bij de veehouders het erf op, dus het 'Wonder-effect' komt goed van pas. Hoe groot het marktaandeel inmiddels is, laat AI Total liever in het midden. „We groeien“, zegt Siglinda. ■

Landelijke dekking

AI Total werkt samen met vijftien zelfstandige KI services. Naast KI Service Zuid-West Friesland zijn dat in het noorden twee vestigingen van Reproplus. Daarnaast Freyr, Fertiplus, Libertas, Tellus Focus en Tellus Tigra, KI de Vallei, KI IJssel-Delta, Van Engelen, KI Service Twente, KI Service Salland, Propos en VSE Jan Advokaat. De dekking is bijna landelijk. In de drie 'vlekken' op de kaart waar geen KI-service beschikbaar is, wordt gewerkt met zelfstandige vertegenwoordigers: Berend Mepelink uit Dalen, Pieter Slingerland in Lekkerkerk en Wim Veenstra in Boerakker. Sinds anderhalf jaar is AI Total ook aanwezig op de Europese markt, waar ze wordt vertegenwoordigd door KI-organisaties in diverse landen. AI Total meldt met trots dat er nu al wereldwijd distributeurs zijn: in Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Canada, Zuid-Afrika en Australië. Hier wil AI Total de komende jaren verder in groeien.

Ven Dairy Wonder (Shottle x Goldwyn x Durham) is gefokt door Jan van de Ven uit Vinkel (NB), en stamt uit de bekende Lead Mae EX-95 koefamilie. Wonder scoort goed op (uier) gezondheidskenmerken en karakter, zijn wat lage melksnelheid is een minpuntje. Daarnaast noteert hij 113 voor exterieur.

Copyright foto